

Norsk Kulturarv

Årsmelding 2019

BYEN KUNNSKAP OPPLEVINGAR MENNESKET KYSTEN INNLANDET INSPIRASJON IDENTITET

THE BEST IN HERITAGE
IN PARTNERSHIP WITH EUROPA NOSTRA

VERN GJENNOM BRUK

KRESNE BARN

Få barna dine til å spise variert og god mat

Gode matvalg gir

- matglede for hele familien
- hyggeligere måltider
- bedre helse

Norsk Kulturarvs BDO-rapport

Retningslinjer for avgiftsbehandlingen av serveringstjenester og kulturtjenester

Stiftelsen Norsk Kulturarv har i samarbeid med en ekstern avgiftsrådgiver utarbeidet retningslinjer for avgiftsbehandlingen av serveringstjenester og kulturtjenester som omsettes samtidig. Hensikten med disse retningslinjene er å gi medlemsbedriftene et verktøy som kan benyttes ved vurderingen av egen avgiftsplikt når det omsettes serveringstjenester og kulturtjenester.

Flere av våre medlemsbedrifter omsetter serveringstjenester med innslag av kulturformidling, for eksempel omsetning av serveringstjenester med innslag av blant annet felespilling og diktlesning.

Når det kommer til avgiftsbehandlingen av slike tjenester, er utgangspunktet at medlemsbedriftene skal beregne utgående merverdiavgift med 25 % når det omsettes serveringstjenester. Videre skal det ikke beregnes utgående merverdiavgift når det omsettes kulturtjenester, da slike tjenester er unntatt fra merverdiavgiftsloven.

Når serveringstjenester og kulturtjenester omsettes samtidig, så kan det imidlertid rent avgiftsmessig bli spørsmål om det leveres én eller flere selvstendige ytelser. Dette spørsmålet har relevans i de tilfeller hvor de ytelsene som leveres har

Frå Valbjør i Vågå. Foto: Tina Stafrèn/Visit-norway.com

forskjellig avgiftssats eller er unntatt fra merverdiavgiftsloven, slik som er tilfelle når det omsettes serveringstjenester og kulturtjenester.

I retningslinjene som er utarbeidet er det blant annet laget en oversikt over sentrale momenter som kan benyttes ved vurderingen av om det leveres en eller flere selvstendige

ytelser. Det er også utarbeidet et hjelpedokument som kan benyttes som verktøy ved vurderingen av egen avgiftsplikt når det omsettes serveringstjenester og kulturtjenester samtidig.

Retningslinjene og hjelpedokumentet er tilgjengelig på våre nettsider.

Er prisen riktig?

Det er store forskjeller mellom overnattingsbedriftene som har Olavsrose. Selv om alle leverer overnattings tjenester har de ulike målgruppe, ulike konsept, ulike overnattingskapasitet og ulike lønnsomhet. I gjennomsnitt er imidlertid Olavsrosevirksomhetene veldrevne. De er mer lønnsomme enn norske overnattingsbedrifter generelt, og de har om lag like godt belegg. Variasjonen mellom bedriftene er også reflektert i hvordan de arbeider med prising. Noen bedrifter arbeider bevisst med både prisstrategi og mer operativ prising, mens andre har svært enkle systemer, og bruker minst mulig tid på å vurdere pris. Det generelle bildet, basert på både dybdeintervjuer og spørreundersøkelse, er at Olavsrosene kan oppnå bedret lønnsomhet gjennom smartere prising. Bedret lønnsomhet vil gi rom for å ivareta den historiske bygningsmassen og investere mer i å levere gode overnattings tjenester basert på norsk kulturarv.

Oslo Economics har fått i oppdrag av Norsk Kulturarv å innhente regnskapsstatistikk for Olavsrosevirksomheter som tilbyr overnattings tjenester, og undersøke hvordan disse virksomhetene arbeider med å prissette sine tjenester. Formålet med oppdraget har vært å undersøke hvordan regnskapsmessige nøkkel tall har utviklet seg over tid for disse virksomhetene, og komme med anbefalinger om hvordan prisingarbeidet kan forbedres.

Norsk Kulturarv deler ut Olavsrosemerket til 131 virksomheter

som tilbyr kunder opplevelser og tjenester av høy kvalitet rotfestet i den norske kulturarven. I overkant av 70 av disse virksomhetene tilbyr overnattings tjenester. Overnattingsvirksomhetene varierer i svært stor grad i både størrelse, organisasjonsform og oppgitt hovednæring, hvor

enkelte har overnattingsvirksomhet som hovednæring, mens andre i større grad har det som en attåt næring.

Regnskapene fra Olavsrosevirksomhetene viser at de hadde en samlet omsetning på om lag 1 milliard kroner i 2018, og sysselsatte i

overkant av 1 600 personer. En gjennomsnittlig Olavsrosevirksomhet har hatt høyere omsetning, vært mer lønnsom og ansatte flere personer enn en gjennomsnittlig overnattingsvirksomhet i Norge i perioden 2007–2018.

Siden Olavsrosevirksomhetene omsetter for om lag 1 milliard kroner årlig vil en økning i gjennomsnittlig pris på 5 prosent generere om lag 50 millioner kroner i økte inntekter, uten at kostnadene nødvendigvis øker. En endring i pris som øker kapasitetsutnyttelsen med 5 prosent vil også kunne øke omsetningen, og dersom prisen fortsatt er høyere enn marginalkostnaden vil også en slik strategi kunne øke overskuddet. Det er viktig å understreke at prisingsarbeidet kan få betydelig positiv virkning uten at det krever omfattende innsats.

Prisingen i en overnattingsbedrift bør sikre best mulig kapasitetsutnyttelse og den bør være differensiert slik at det er kundene med den høyeste betalingsvilligheten som fyller rommene. Prisnivået bør videre reflektere kvalitet og opplevelser som overnattingsvirksomheten kan tilby. Olavsrosevirksomhetene oppgir at de opplever at de tilbyr en tjeneste av høyere kvalitet enn en standard overnattingsvirksomhet. Et flertall av virksomhetene oppgir imidlertid at denne merverdien ikke reflekteres i prisen de tar for tjenesten. Kvalitet er det som vektlegges høyest ved prising av tjenestene, og bare et mindretall av virksomhetene driver differensiering i prisingen. Kun få virksomheter eksperimenterer med økning og reduksjon i prisen på overnattings tjenesten.

Basert på det vi anser for å være bestep praksis for arbeid med prising,

og vårt inntrykk av nåsituasjonen for Olavsrosevirksomheter som leverer overnattings tjenester, har vi formulert noen anbefalinger som kan medføre høyere omsetning og resultat gjennom mer optimale priser. Vi vil understreke at alt arbeid med prising må skje innenfor konkurranseovens bestemmelser, hvilket blant annet betyr at det ikke er tillatt å samarbeide om prising med andre virksomheter. Våre anbefalinger vil ikke gjelde for alle; noen virksomheter driver allerede relativt avansert prisingsarbeid, tett opp mot bestep praksis.

Oslo Economics anbefaler at Olavsrosevirksomhetene vurderer å gjennomføre ett eller flere av følgende tiltak:

- Steng overnattingsvirksomheten i perioder av året hvor det er ulønnsomt å holde åpent, og vurder lønnsomheten ved å holde åpent opp mot eventuelt tapte inntekter fra annen. Hvis lønnsomheten ved å holde åpent er lavere enn eventuelle alternative inntekter, vil det være mer

lønnsomt å stenge overnattingsvirksomheten i denne perioden.

- Kopier bedrifter med lignende verdiforslag: Identifiser en overnattingsbedrift som har lignende tilbud og som betjener omtrent samme kundesegment, og bruk denne bedriften som referansepunkt for prisingen. Kopier det som anses vellykket og lær av feilgrep hos referansebedriften.
- Skap rom for prisingsfleksibilitet. Det er helt sikkert prisprofiler som gir høyere inntekter enn om man setter en fast pris som man holder seg til gjennom hele sesongen. Det betyr at det er uheldig å ha en statisk prisliste på hjemmesiden som annonserer priser de neste 12 måneder. Et godt alternativ kan være bookingsystem som muliggjør at priser enkelt kan endres. Dette skaper rom for at priser kan justeres opp eller ned som respons til markedsforhold, f.eks. at etterspørsel er høyere under et kulturarrangement i nabolaget.

- Differensier priser gjennom sesongen dersom det er åpenbare faktorer som påvirker etterspørsel (ala kulturarrangement i nærheten). Sørg for at bedriften bare holder åpent i de deler av sesongen der prisen er høy nok til å dekke de faste driftskostnadene ved å holde åpent, eksempelvis oppvarming og lønnskostnader.
- Eksperimenter med prising; tenk på enhver prisjustering som en

mulighet til å lære om kunders prisfølsomhet. I tillegg kan det være grunn til å gjennomføre eksperimenter med begrenset omfang for å teste en prisomlegging.

- Vurder å lansere produktpakker. De kan gi mersalg og er særlig nyttig hvis man ønsker å tiltrekke seg spesifikke segmenter. Det kan imidlertid være vanskelig å pakketere tjenester på riktig

måte og derfor bør disse utvikles gjennom eksperimentering.

- Vurder å gå over til digitale løsninger for dynamisk prising; det finnes også løsninger tilpasset mindre overnattingsbedrifter. Et alternativ til et digitalt system vil være enkle tommelfingerregler der prisen endres på bestemte tidspunkt dersom fremtidig kapasitetsutnyttelse er over eller under et fastsatt nivå.

Oslo Economics anbefaler at Norsk Kulturarv vurderer å gjennomføre ett eller flere av følgende tiltak:

- Arbeider for å heve kompetansen om prising blant Olavsrosevirksomhetene, og da særlig de mindre, gjennom eksempelvis å tilby enkel kursing i prisingsarbeid eller utarbeide enkle veiledere for sine medlemmer.
- Arbeider mer med å profilere Olavsrosemerket som et kvalitetsstempel, og i større grad formidle hva som kreves for å motta merket.
- I større grad legger føringer for hvordan Olavsrosevirksomhetene burde synliggjøre at de innehar merkingen ovenfor sine kunder.

*Alle foto Sara Johannessen/
Visitnorway.com*

Årsmelding 2019

1 Bakgrunn

Stiftelsen Norsk Kulturarv (SNK) vart oppretta i 1993 av Oppland fylkeskommune og har 29 innskytarar av eigenkapital, hovudsakleg frå offentleg sektor.

Ved utgangen av 2019 hadde Norsk Kulturarv **1104** enkeltmedlemmer og **249** næringsmedlemmer. **83** kommunar pluss to regionråd har samarbeidsavtale, Region Hadeland med 3 kommunar og Setesdal Regionråd med 4.

136 bedrifter innehar pr. dags dato kvalitetsmerket Olavsrosa.

2 Visjon

Norsk Kulturarvs visjon er

Vern gjennom bruk

Utvikling av nye næringar gjennom bruk av kulturarvverdiar er ein vesentleg del av Norsk Kulturarvs arbeid. Norsk Kulturarv bidrar på denne måten til verdiskaping. Kulturminne som blir brukte aktivt, skapar tilhøyr og identitet.

Aktiv bruk er ein viktig premiss for ein levande og mangfaldig kulturarv.

Kulturarven er kjelde til livskvalitet gjennom gode opplevingar, samtidig som kulturarven gir grunnlag for næringsdrift. Inntekter som blir skapte, kan i neste omgang bli tilbakeført til vernearbeidet.

3 Formål

Norsk Kulturarv er ein interesseorganisasjon med formål å sikre kulturarven vår for komande generasjonar gjennom berekraftig bruk langs kysten, i innlandet og i bystrøk.

Norsk Kulturarv **og** er open for medlemskap for bedrifter, kommunar, fylkeskommunar, regionråd, organisasjonar og enkeltpersonar.

Norsk Kulturarv arbeider med haldningsskapande verksemd, informasjon og formidlar verdiar som **inspirasjon, kunnskap og identitet**.

Norsk Kulturarv skal profilere seg gjennom aksjonar, Olavsrosa, prosjekt og spesielle produkt.

4 SNKs Strategiplan 2017-20

Stiftelsen Norsk Kulturarv sitt styre vedtok i 2017 ein ny strategiplan gjeldande fram til og med 2020.

Visjonen vår – Vern gjennom bruk – er uendra, og det å sikre vår felles kulturarv er formulert som stiftelsens formål.

Hovedmål:

- Norsk Kulturarv skal ivareta interessene til eigarar og brukarar av freda og verneverdige kulturminne

- Norsk Kulturarv skal arbeide for og delta aktivt i forsvarleg næringsutnytting av kulturarven
- Norsk Kulturarv skal gjennom økonomisk og fagleg bistand drive aktivt kulturminnevern med heile landet som arbeidsområde
- Norsk kulturarv skal i alt sitt virke arbeida for å skapa inspirasjon, engasjement og auka kunnskap om kulturarv hjå barn og unge.

Siste kulepunkt blei lagt til stiftelsens strategiplan i 2018.

Arbeidsområda:

- Ivaretaking av kulturarven og verdiskaping.
- Kommunikasjon- og profileringarbeid – Synleggjering av innsatsen vår.
- Politisk påvirkningsarbeid.
- Nettverksbygging.
- Immateriell kulturarv.
- Berekraftig økonomi for organisasjonen.
- Kompetanse.
- Strategiplanen dannar grunnlaget for årlege, konkrete handlingsplaner.

5 Styret si årsmelding for 2019

Stiftelsen Norsk Kulturarv sitt styre har i meldingsåret hatt 6 styremøte derav eitt på telefon, og har behandla 60 saker. Styret har i meldingsåret bestått av:

Styremedlemmer

- Kirsti Kolle Grøndahl – leiar
- Bjørn Ølander – nestleiar
- Hanne Kristin Jakhelln
- Randi Bårtvedt
- Øystein Rudi
- Steinar Sørli
- TorValdvik

Vara

- Hilde Grytting
- Marianne Grimstad Hansen

Tiltredande til styret:

- Jens Peter Ringstad, Fagrådet

Andre tillitsvalde i Norsk Kulturarv:

Valgkomité

- Ole Tvette Muriteigen – leiar
- Kirsti Indreeide
- Erling Lae

Norsk Kulturarvs Fagråd

- Jens Peter Ringstad – leiar
- Marianne Stensgård
- Eir Ragna Grytli
- Arnstein Brekke

Stiftelsen er også morselskap med 100 % eigarskap i Senter for bygdekultur AS og 67 % av aksjane i Handverks-skolen AS. Studieforbundet kultur og tradisjon eig dei andre 33 % av aksjane i Handverksskolen AS.

Styreleiar har fast godtgjersle, resten av styret har møtegodtgjersle for frammøte.

6 Administrasjonen

Administrasjonen i Norsk Kulturarv har i meldingsåret hatt kontor i Edvard Storms veg 26 (den gamle prestgarden Ullinsvin) i sentrum av Vågåmo.

I tillegg har Norsk Smaksskule hatt kontor på «Sentralen» i Oslo.

Ved årsskiftet bestod administrasjonen av følgjande:

- Erik Lillebråten
Direktør
- Randi Anita Skogum

Organisasjons-medarbeidar

- TorValdvik

- Prosjektleiar Norsk Smaksskule
- Per Ivar Berget
- Kjøkenfagleg medarbeidar i Norsk Smaksskule

Dette representerer ved årsslutt 4,0 årsverk, der 2,0 av desse er tilknytta Norsk Smaksskule.

7 Årsmøtet 2019

Norsk Kulturarv sitt årsmøte vart halde i Romsdalsmuseets administrasjon, «Krona», i Molde måndag den 3. juni, med påfølgande middag på Scandic Alexandra Molde.

Omvisning og seminar om bruken av prestgardane våre, fant sted på Olavsrose-stedet Neset prestegard.

Årsmøtet var ope for alle samarbeidskommunar, enkelt-, bedrifts- og næringsmedlemmer.

8 Økonomi

Regnskapet for 2019 syner eit resultat på **NOK 239 134,-** for 2019

– ein auke på ca **NOK 210 000,-** samanlikna med 2018.

Styret meiner at den framlagde resultatrekneskapen og balansen med tilhøyrande noter gir tilfredsstillande informasjon om drifta i Stiftelsen Norsk Kulturarv pr. 31.12.2019.

Årsrekneskapen er sett opp under føresetnad av at det er grunnlag for framleis drift.

Sum bunden eigenkapital (stiftelseskapital og innskoten, registrert stiftelseskapital) er på kr 1 550 000,-.

Inntektene består av tilskott frå KLD (Klima- og miljødepartementet), LMD (Landbruks- og matdepartementet), ulike former for prosjektstøtte og kontingentar. Vi vil halde fram med arbeidet for å få påreknlege rammer frå det offentlege og inngå nye, langsiktige samarbeidsavtaler med kommunar og private selskap.

Samarbeidsavtalen med Opplysningsvesenets Fond er reforhandla, og det er inngått avtale med Fagbevegelsen.

Grunnstøtta frå Klima- og miljødepartementet var i

2015: kr 1 140 700

2016: kr 1 116 600

2017: kr 1 150 000

2018: kr 1 150 000

2019: kr 1 150 000

Gaveforsterkningsmidler

Gaveforsterkningsordningen vart innført i 2014. Formålet med ordningen er å stimulere til auka privat finansiering av kunst og kultur gjennom pengegåver. Pengegåvene utløyer ei gaveforsterkning frå sta-

ten til mottakaren på normalt 25 prosent av gavebeløpet.

I 2019 vart vi tildelt NOK 200 000,- frå Kulturdepartementet i «gaveforsterkningsmidler». Dette var basert på pengegåve frå Sparebankstiftelsen DNB på NOK 800 000,- som vi fekk til gjennomføring av aksjonen «Rydd et kulturminne 2017-18».

Det vart søkt om tilsvarende beløp i 2019 med bakgrunn i tildeling frå Sparebankstiftelsen DNB til utviklinga av undervisningsopplegget kulturarvskulen.no.

9 Likestilling og arbeidsmiljø

Styret består av 3 kvinner og 3 menn, administrasjonen av 1 kvinne og 1 mann, pluss 2 menn knytta til Norsk Smaksskule.

Arbeidsmiljøet i Norsk Kulturarv er godt.

Verksemda ureinar ikkje det ytre miljøet.

10 Styret si vurdering for det vidare arbeidet

Norge har ein stor ressurs i vår kulturarv. Vi meiner at vi best tar vare på kulturarven når den er i aktiv bruk og når den får nye bruksmåtar, tilpassa vår tid.

Norsk Kulturarv skal stå fram som ein profilert aktør i forvaltninga av aktivt miljø- og kulturvern. Norsk Kulturarv skal stå i fremste rekkje når det gjeld informasjon, haldningsskapande arbeid, rådgiving og deltaking i ulike fora der næringsutvikling basert på ulike kulturminne er tema.

Vi søker å utvikle eit betre samarbeid mellom organisasjonane som arbeider for kulturarv, bygdeturisme og matkultur til beste for næringsutøvarar og samfunn.

For å vidareutvikle reiselivet i Norge er det viktig å bruke kulturarven vår, med norsk mat og norske mattradisjonar, og å vidareutvikle kulturlandskapet.

Styret meiner det er godt grunnlag for vidare drift.

11 Utoverretta verksemd

Enkeltpersonar, lag/organisasjonar og kommunar/fylkeskommunar kan vera medlemmer i Stiftelsen Norsk Kulturarv.

«Rydd eit kulturminne»

Ryddeaksjonen har som mål å bevare kulturminne. Samtidig skapar aksjonen mykje aktivitet rundt kulturminnet. I tillegg til at deltakarane lærer om kulturminnevern i praksis, får dei også mange andre viktige verdiar med på vegen.

Fyrste ryddeaksjonen til Norsk Kulturarv vart arrangert i år 2000. Frå før hadde vi god erfaring med aksjonen «ta eit tak».

Med «Rydd eit kulturminne» blir barn og unge engasjert til å ta del i lokalt kulturminnevern.

Aksjonen skapar ein unik arena der barn og unge blir kjende med kulturarven sin, samtidig som dei aktivt tek del i bevaring og formidling av kulturarven.

Takka vera samarbeidspartnarar – både finansielle og andre – kan denne aksjonen bli arrangert. I

fyrste rekkje som bidragsytarar står Sparebankstiftelsen DNB og Riksantikvaren. Tildelte midler blir brukte til stipend og premiering.

Restmidler frå aksjonen er overført til 2020.

I 2012 vart Norsk Kulturarv tildelt Europa Nostra Award og EU-kommisjonens Grand Prix for aksjonen «Rydd et kulturminne», og har i ettertid erfart at dette har gjeve oss oppmerksomheit langt utover landets grenser.

«Ta et tak»

«Ta et tak»-aksjonen 2019–20 var ein tradisjonell aksjon, men i tillegg hadde vi fokus på «uthus i nord». Dette vart veldig populært. Ein enorm respons, gjorde at vi fekk tilleggsmidler for å kunne innvilge fleire søknadar frå fylka i Nord-Norge. Totalt bidrog Stiftelsen UNI med NOK 7 620 000,-.

Det kom totalt inn 352 søknadar. 211 fekk tilsagn. Av disse var det 151 søknadar på "Uthus i nord", og 105 av dei vart innvilga.

Den spesielle aksjonen i Nord-Norge resulterte i at det vart arrangert ein eigen konferanse i Tromsø den 28. februar der Norsk Kulturarvs direktør deltok saman med blant anna Kulturminnefondets direktør.

«Ta et tak 2019–20» er den 13. aksjonen sidan byrjinga i 1998, og totalt NOK 31,6 millionar er fordelt gjennom aksjonen.

I 2019 søkte vi om midlar til ny aksjon i 2020–21. Like før nyttår kom svaret, der Stiftelsen UNI nok

ein gong stiller opp. Denne gongen med heile NOK 7,5 millionar.

«Norsk Smaksskule»

Norsk Smaksskule er ein aksjon, var starta opp i 2012, retta mot barn i barnehagar og grunnskule, der vi ønskjer å inspirere til interesse for mat- og råvarekunnskap som ein del av identitet og kulturarv.

Det er viktig å lære barn til å setja pris på dei norske råvarene, dei naturlege smakane og den særnorske matkulturen.

Så langt har meir enn 1200 lærarar og barnehagelærarar frå heile landet blitt kursa og om lag 120 000 barn og unge har blitt engasjert i smakens teneste. Prosjektet blir gjennomført i samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB, Gjensidigestiftelsen og Nærings- og Fiskeridepartementet.

Kurshaldarar er profilerte kokkar som Arne Brimi, Frode Selvaag, Jørn Lie og Wenche Andersen, saman med dr Agric Einar Risvik frå NOFIMA.

Norsk Smaksskule er del av det internasjonale forskningsnettverket på smak og sansar, Sapere, og var sommaren 2018 på studietur til Washington ilag med Østre Toten kommune.

Oppstartskursa for lærarar som smaksskulen arrangerar er gratis å delta på – hausten 2019 deltok om lag 170 skule- og barnehagetilsette på kursa, som gjekk føre seg i Oslo, Bergen, Trondheim og Lom.

I 2019 fortsette vi også opp med eit tilleggskurs vi kalla Norsk Smaksskule Volum 2 – kor deltakarane må

betale ein eigenandel. Det har vore stor interesse også for dette dessekurset.

Norsk Smaksskule er drifta med Tor Valdvik og Per Ivar Berget som tilsette.

Kommunesamarbeidet

Kommunesamarbeidet omfattar ved årsskiftet 83 kommunar pluss to regionråd, Region Hadeland med 3 kommunar og Setesdal Regionråd med 4.

Avtala med kommunane omfattar profilering av ulike mindre, ikkje-kommersielle kulturminne i kommunane, undervisningsopplegg for grunnskulen og prioritert deltaking i samband med Norsk Kulturarvs aksjonar.

I medlingsåret vart det satt i gang arbeid med ei større satsing på samarbeid med landets kommunar. Dette gjer at vi i løpet av 2020 vil lansere begrepet «KULTURARV-KOMMUNAR».

Informasjon

Nettsida vår, www.kulturarv.no, er ein betydeleg informasjonskanal.

I tillegg har vi nå lansert www.kulturarvskulen.no. Den vil det bli arbeidd kontinuerleg med framover. I løpet av 2020 vil det bli søkt Sparebankstiftelsen DNB om ytterlege midler til det arbeidet.

I fleire år har samarbeidet med NAF vore av stor betydning for Norsk Kulturarv og våre medlemsbedrifter, Olavsrose-stader og kommunar.

I samarbeid med NAF har Norsk Kulturarv gjort det norske folk oppmerksom på kulturminner i heile landet. Informasjonen har i fyrste rekkje vore retta mot NAFs 500 000 medlemmar. Dette samarbeidet har nå pågått i fem år.

I løpet av 2019 jobba vi tett på NAF Digital i utviklinga av den digitale løysinga «Lokalkjent – Lokale perler langs norske veier».

Aktivitet i sosiale medium er sentrale kanalar for basisinformasjon om organisasjonen. **Vi har ei svært godt besøkt Facebook-gruppe med ca 6 200 medlemmar.**

Facebook er ein framifrå kommunikasjonskanal for gode kulturarv-saker. Vi har også eit formidabelt potensiale på Instagram.

Magasinet vårt, KULTURARVEN, kom ut med tre nummer i 2019. I tillegg til distribusjonen blant medlemmer og næringsmedlemmer, går KULTURARVEN til ulike politiske miljø både nasjonalt og regionalt, til kommunar med samarbeidsavtale, til bibliotek og ulike organisasjonar.

Nytt i 2019 var at dei fleste overnattingsstader blant Olavsrose-innehaverane legg magasinnet ut på gjesteromma sine. Dette har vi hatt veldig god respons på.

Responen på magasinet vårt generelt er enormt god, særleg med positive attendemeldingar på interessante og relevante artiklar og nyheiter, med varierte tema, frå heile landet og.

Norsk Kulturarvs direktør er redaktør for magasinet.

Magasinet har eit opplag nå på 7 100.

Det nasjonale kvalitetsmerket Olavsrosa

136 bedrifter innehar pr. dags dato kvalitetsmerket Olavsrosa.

I 2019 vart Olavsrosa tildelt –

- Telegrafan i Drøbak
- Smie og eldhus på NaKuHel Asker i Sem
- Lier Bygdetun

Olavsrosa vart i løpet av året utdelt til følgjande:

- Vemork gamle kraftstasjon, Norsk Industrierbeidermuseum, Vemork på Rjukan
- Sandbekk Mølle
- Våler kommunelokale

- Smie og eldhus på NaKuHel Asker i Sem

Norsk Kulturarvs ærespris 2019

Æresprisen går til enkeltpersonar eller grupper, lag og organisasjonar som har vist evne og vilje til å yte særleg aktiv innsats for den norske kulturarven.

Æresprisen for 2019 vart tildelt Else «Sprossa» Rønnevig, og utdelt under stiftelsens årsmøte i Molde.

Norsk Kulturarvs ærespris vart delt ut fyrste gong i 2007, og har sidan vore tildelt blant anna Jon Bojer Godal (2014), H.M. Dronning Sonja (2015), Jon Brønne (2016), Christian Sulheim (2017) og Nils Georg Brekke (2018).

Norsk Kulturarvs gullnål

Norsk Kulturarvs gullnål er tildelt Christian Sulheim, Martin Vik, Inger-Lise Gjörv, Rune Øygard, Jens Peter Ringstad, Magnar Lus-sand, Inger-Lise Skarstein, Birger

Brandtzæg, Ellen Bojer Nordstoga, Jarle Braut, Mathias Øvsteng og Ivar Odnes.

Det var inga tildeling i 2019.

Den nasjonale kulturlandskapsprisen

Norsk Kulturarv har teke initiativ til Den Nasjonale Kulturlandskapsprisen og samarbeider med Landbruks- og matdepartementet og Land-

bruksdirektoratet om utvelgelsen av det beste prosjektet hvert år.

UTTAKLEIV GRENDELAGE, Vestvågøy i Lofoten, vart tildelt Den nasjonale kulturlandskapsprisen 2019.

Uttakleiv representerar den viktige kystkulturen og fiskarbondens landskap, der det ligg mellom høge fjell, nordvendt og heilt oppe ut mot storhavet. Dette sanddynelandskapet med strandenger omkransa av kultu-

renger, artsrike beitelier og bratte fjell, har vore heimstaden for menneske lenge.

Uttakleiv Grendelag har over tid gjort ein svært viktig og ekstraordinær innsats for bevaring av eit sårbart og artsrikt kulturlandskap. Samtidig er det gjennomført nødvendige tiltak for bevaring av kulturverdiar og tilrettelegging for ferdsel og opplevelsar i dette unike kulturlandskapet.

Det er 18 fastbuande på Uttakleiv, fordelt på 16 landbrukseiendomar. Tre av gardane er i aktiv drift med til saman 270 vinterfora sauer, 10 mjølkekyr og 40 øvrige storfe.

Aktivt landbruk med beitedyr er utan tvil viktig for å hindre gjengroing.

Det har vore busetting på Uttakleiv sidan steinaldaren, og fleire gravfelt fortel om ei norrøn busetting frå jernaldaren. Det har vore sau på Uttakleiv også for 1500 år sidan, og

beitedrift gjennom århundrer har satt sit preg på stedet.

Ei bærekraftig utvikling av kulturlandskapet, krever forebyggjande tiltak mot slitasje og forsøpling. Dette har Uttakleiv Grendelag tatt på alvor. Det er gjennomført erosjonssikringstiltak, etablert

parkering og teltplass, satt opp avfallsstasjonar og tømmeplass for toalett og bobilar.

Uttakleiv er eit populært utfartssted både for fastbuande og turistar frå inn- og utland. Årleg besøker 200 000 gjestar stedet.

Dette kulturlandskapet har stor interesse for reiselivet. Uttakleiv er i Masterplan for reiselivet i Lofoten, valgt ut som 1 av 10 viktige naturområde for rekreasjon og opplevelsar.

Prisen vart utdelt av Landbruks- og matministeren i Lofoten tysdag den 3. september.

Jury for tildelinga var –

- Landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad – Juryleiar
- Lars Petter Bartnes, leiar i Norges Bondelag
- Kjersti Hoff, leiar i Norsk bonde- og småbrukarlag
- Jørn Rolfsen, administrerende direktør i Landbruksdirektoratet
- Hanna Geiran, riksantikvar
- Kirsti Kolle Grøndahl, styreleiar i Stiftelsen Norsk Kulturarv

Norsk Kulturarvs direktør er sekretær for juryen.

Hjerleid skole og håndverkssenter

Norsk Kulturarv er sterkt engasjert på Hjerleid på Dovre. Hjerleid er ei

samløkalisering for kulturbaserte næringar på Dovre.

Hjerleid er kjent som ”treskjærings Mekka”. Landets eldste skule for handverk og husflid starta her i 1886. Skulen har ei lang historie og ønskjer å bære denne vidare inn i framtida.

For at kulturarven og tradisjonane skal leve vidare og vidareutviklast, må nye generasjonar få opplæring i desse. På Hjerleid blir handverkstradisjonane halde i hevd. Samtidig er ein bevisste på at handverket må vidareutviklast for å tilpasse seg samtid og framtid.

Eit år på **Handverksskolen** er ikkje som på alle andre vidaregåande skular. Her får ein moglegheit til å drive med praktisk arbeid store delar av skulekvardagen.

Skulen er eigd av Norsk Kulturarv (67%) og Studieforbundet kultur og tradisjon (33%).

Senter for bygdekultur er eit kompetansesenter innanfor tre og handverk. Her tilbyr ein eit breitt spekter av veke- og helgekurs. Kursar tek for seg teknikkar som treskjering, malingslasering, tre-dreining, ikonmaling, gyldenlær, verktøyslipping, lafting, vindaugsrestaurering og muring. Det blir og halde kurs for barn i sommarferien.

Senter for bygdekultur skreddarsyr gjerne eigne kurs innanfor fagområde.

Senter for bygdekultur driv òg lærebedrift for lærlingar i treskjerarfaget. Dette er ei av få bedrifter i Noreg som tek inn lærlingar i treskjering. Ein har òg ei lærebedrift for møbelsnekkarar og for smedar. Senter for

bygdekultur tek oppdrag innan smiing, møbelsnekring og treskjering.

Senter for bygdekultur er eigd 100% av Norsk Kulturarv.

Med støtte frå Oppland Fylkeskommune er det nå eit pågåande utviklingsarbeid for å styrke og vidareutvikle Hjerleid til eit senter for små handverksfag på nasjonalt nivå.

Rapporten «Vern gjennom bruk – Hva hindrer næringsvirksomhet med utgangspunkt i kulturminner»

Med støtte frå Riksantikvaren engasjerte Norsk Kulturarv analyseselskapet Oslo Economics i arbeidet med å kartleggje kva utfordringar ein blir møtt med i arbeidet med å leggje til rette for kommersiell aktivitet i og rundt landets kulturminne.

Norsk Kulturarv vart i 2018 tildelt NOK 360 000,- frå Riksantikvaren til eit oppfølgingsarbeid der ein skulle vurdere bedriftsøkonomiske sider av dei same bedriftene – Særleg med vekt på kalkulasjon og prissetting. Rapporten vart lagt fram i 2019.

Retningslinjer for avgiftsbehandlingen av serveringstenester og kulturtenester

Stiftelsen Norsk Kulturarv har i samarbeid med ein ekstern avgiftsrådgjevar (BDO) og Skattedirektoratet utarbeidd retningslinjer for avgiftsbehandlingen av serveringstenester og kulturtenester som blir omsatt samtidig.

Hensikten med desse retningslinjene er å gje medlemsbedriftene eit verk-

tøy som kan benyttast ved vurderinga av eigen

avgiftsplikt når det blir omsatt serveringstenester og kulturtenester samtidig.

Retningslinene og hjelpedokumentet er tilgjengeleg på våre nettsider.

SNKs undervisningsopplegg for grunnskulen – kulturarvskulen.no

Sparebankstiftelsen DNB løyvde NOK 656 250,- til arbeidet med eit digitalt undervisningsopplegg for grunnskulen.

Norsk Kulturarv fekk dette utarbeidd, og lanserte det under Kulturvernkonferansen i Oslo i mars 2019.

Det slovakiske prosjektet The Red Monastery

Riksantikvaren (RA) er samarbeidspartnar i det slovakiske EØS-programmet på kultur. RA skal i den samanheng finne norske partnerar til

det slovakiske prosjektet The Red Monastery.

Klosteret ligg ved byen med same namn, Červený Kláštor, inntil elva Dunajec.

Fortidsminneforeningen og Norsk Kulturarv gjekk i 2018 inn i prosjektet.

Medieomtale

Det har vore arbeidd systematisk med kontakt mot pressa. Dette har ført til oppslag i nasjonale, regionale og lokale medium. Aksjonane våre – ikkje minst Norsk Smaksskule – får mykje god omtale.

Dekninga av overrekking av kvalitetsmerket Olavsrosa har vore svært god.

Representasjon og møte

Norsk Kulturarv har i løpet av meldingsåret deltatt i ei rekke møte med offentlege og private verksemder.

Det har elles vore diverse kontaktmøte med stortingspolitikarar og representantar for departement og andre sentrale styremakter.

Kontaktmøte med ei rekke instansar og samarbeidspartnarar, slik som Norges Kulturvernforbund, Norsk Kulturminnefond, Riksantikvaren, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og småbrukarlag, Senter for Bygdekultur, Handverksskolen Hjerleid,

Sparebankstiftelsen DNB, Gjensidigestiftelsen, Opplysningsvesenets Fond, VIRKE, NHO, Innovasjon Norge, Norges Automobilforbund, Fagbevegelsen i Norge (LO) og andre.

12 Revisjon

BDO AS (Binder, Dijker, Otte & co) vart vald som revisor på årsmøtet i 2019.

Ansvarleg er statsautorisert revisor Rune Pettersen, Lillehammer.

Styret takkar administrasjon for godt arbeid i 2019.

Oslo, 20. februar 2020

Kirsti Kolle Grøndahl
Styreleiar

Bjørn Ølander
Nestleiar

Randi Bårtvedt
Styremedlem

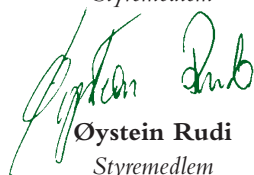
Steinar Sørli
Styremedlem

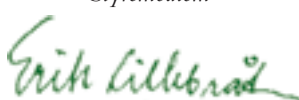
Hanne K. Jakhelln
Styremedlem

Tor Valdevik
Representant frå dei tilsette

Øystein Rudi
Styremedlem

Erik Lillebråten
Direktør

VEDTEKTER FOR STIFTELSEN NORSK KULTURARV

Vedteke i styremøte 10.09.19 - Godkjende av Stiftelsestilsynet 04.02.20

I.

STIFTELSEN

Norsk Kulturarv er en selveiende institusjon opprettet av Oppland Fylkeskommune 25.10.1993 ved avsetning av en stiftelseskapital på kr 200 000.

Norsk Kulturarv er landsdekkende og åpen for alle.

Norsk Kulturarvs midler kan bare brukes til å fremme stiftelsens formål

2.

FORMÅL

Norsk Kulturarvs hovedmål er å bidra til å sikre vår kulturarv for kommende generasjoner.

- A) Norsk Kulturarv skal ivareta interessene til eiere og brukere av freda og verneverdige kulturminner
- B) Norsk Kulturarv skal arbeide for og delta aktivt i forsvarlig næringsutnytting av kulturarven
- C) Norsk Kulturarv skal gjennom økonomisk og faglig bistand drive aktivt kulturminnevern med hele landet som arbeidsområde.

For å fremme Norsk Kulturarvs formål kan Norsk Kulturarv delta i næringsdrift gjennom andre selskaper o.l. og kan også stå som stifter av andre stiftelser.

3.

GRUNNKAPITAL

Norsk Kulturarvs grunnkapital er kr 1 550 000.

Norsk Kulturarvs grunnkapital kan økes ved innbetaling av kapital fra offentlig eller private bidragsytere.

Oppdatert oversikt m/innbetalingsår fra innskytere av grunnkapital på NOK 50 000 eller tilsvarende verdi vedlegges vedtektene.

4.

ÅRSMØTE

Årsmøtet er åpent for alle medlemmer, kommuner og virksomheter som har betalt kontingent til Norsk Kulturarv i løpet av siste år før årsmøtet. Virksomheter som har skutt inn grunnkapital har rett til å møte med 2 representanter på Årsmøtet. Hvert av de departementer som ønsker det kan oppnevne observatør til årsmøtet.

Riksantikvaren har adgang til å oppnevne en fast observatør til årsmøtet.

Ordinært årsmøte i Norsk Kulturarv avholdes innen utgangen av juni hvert år.

Årsmøtet innkalles av styret med 3 måneders varsel. Forslag til årsmøtet må være styret i hende 6 uker før årsmøtet.

Ekstraordinært Årsmøte avholdes når styret eller minst en tredjedel av årsmøtets representanter krever det.

Styret for Norsk Kulturarv avgjør om og hvem som kan delta i årsmøtet som gjester.

Styret, valgkomiteen, revisor og direktøren har rett til å møte med talerett på Årsmøtet.

På årsmøtet behandles:

1. Valg av dirigent og to representanter til å undertegne protokollen
2. Styrets årsmelding og regnskap for Norsk Kulturarv
3. Behandling av innkomne saker som er meddelt styret innen 6 ukers fristen
4. Fastsette medlemskontingenten
5. Valg av styremedlemmer og varamedlemmer
6. Valg av styreleder blant styremedlemmene
7. Valg av 3 medlemmer til valgkomité
8. Valg av revisor
9. Oppnevning av eventuelle æresmedlemmer

5.

STYRET

Norsk Kulturarv skal ha et styre på totalt 7 medlemmer med 3 varamedlemmer.

Styreleder, øvrige styremedlemmer og varamedlemmer velges for 2 år.

Årsmøtet velger 6 styremedlemmer med 2 numeriske varamedlemmer. De ansatte velger 1 styremedlem med 1 personlig varamedlem.

Styret kan beslutte at representanter for offentlige organer kan møte i styret med tale og forslagsrett, enten fast eller i enkelte styremøter: eller for enkelte saker.

Leder i Fagrådet har møte-/tale-/forslagsrett i styret.

Styret holder møte når styrets leder, direktør, eller minst to av medlemmene krever møte holdt. Innkalling skal normalt skje med minst 7 dagers varsel.

Styret er vedtaksført når mer enn halvparten av medlemmene er til stede. Styret treffer vedtak ved alminnelig flertall om ikke annet fremgår av disse vedtekter. Ved stemmelikhet er leders stemme avgjørende.

Det føres referat fra styrets vedtak.

Referatene undertegnes av de møtende medlemmene av styret.

Honorar til styret fastsettes av årsmøtet.

6.

STYRETS GJØREMÅL

Styret er stiftelsens øverste organ.

Styret leder Norsk Kulturarv, representerer Norsk Kulturarv utad, forvalter Norsk Kulturarvs midler og utøver for øvrig gjøremål som er tillagt Styret i lov av **15.06.2001 nr. 59** (Stiftelsesloven).

Styret skal tilsette direktør i Norsk Kulturarv.

Styret skal gi særskilt fullmakt til medlem av styret, direktør eller andre.

Styret kan opprette arbeidsutvalg valgt av og blant medlemmene av styret, og kan gi arbeidsutvalget fullmakt til å avgjøre bestemte saker.

Styret skal opprette et faglig råd på 3-5 personer. Fagrådets oppgave er kvalitetssikring av bruken og tildelingen av kvalitetsmerket Olavsrosa. Styret kan tildele Fagrådet andre oppgaver etter behov.

Styret skal utarbeide årsmelding og regnskap for Norsk Kulturarv.

7.

DIREKTØR

Direktøren har ansvaret for daglig ledelse av Norsk Kulturarv og representerer Norsk Kulturarv utad i saker som hører under direktøren. Direktøren skal forberede og legge frem budsjett, regnskap, årsmelding og andre saker som hører under styret og legge fram periodiske rapporter for styret.

Direktørens godtgjørelse, virkeområde og instruks fastsettes av styret. Bestemmelsen om ugildhet og fratredelse for medlem av styret, jfr. Stiftelseslovens § 7, 2. ledd gjelder tilsvarende for direktøren.

8. .

REGNSKAP

Norsk Kulturarvs Styre skal sørge for at det blir ført regnskap i samsvar med god regnskapsskikk over Norsk Kulturarvs eiendeler, gjeld samt inntekter og utgifter.

Regnskapet skal følge kalenderåret og skal framlegges for årsmøtet i ferdig revidert stand, senest 6 måneder etter årets utgang.

Norsk Kulturarvs årsregnskap skal revideres av statsautorisert revisor som velges av årsmøte. Styret fastsetter revisors godtgjørelse.

9.

ENDRING AV VEDTEKTENE

Styret kan foreta endringer av vedtektene i lys av erfaringer.

Endringene må ikke bryte med formålet i vedtektene. **Ved endring av vedtektene er styret i den forbindelse bundet av stiftelsens formål og av andre bestemmelser som måtte følge av opprettelsesdisposisjonen.**

Ved endring av vedtektene må 2/3 av styret være til stede og minst 2/3 stemme for endringen.

10.

OMDANNING

Dersom utviklingen medfører at Norsk Kulturarv ikke lenger kan virke til fremme av formålet, kan vedkommende departement etter enstemmig forslag fra hele styret treffe vedtak om at stiftelsen skal oppløses og midlene anvendes til andre formål. Bestemmelsen i lov av **15.06.2001 nr 59 stiftelseslovens §§ 45flg.** gjelder for oppløsning og omdanning.

11.

STIFTELSESLOVEN

Lov av 15.06.2001 nr 59 stiftelsesloven gjelder for forhold som ikke er regulert av disse vedtektene.

Stiftar og innskytarar av grunnkapital

- Offentleg sektor
  - Oppland fylkeskommune (**stiftar**) 1993
  - Kvam herad (Hordaland) 1994
  - Vågå kommune (Oppland) 1994
  - Nord-Fron kommune (Oppland) 1995
  - Halså kommune (Møre og Romsdal) 1995
  - Røros kommune (Sør-Trøndelag) 1995
  - Sel kommune (Oppland) 1995
  - Møre og Romsdal fylkeskommune 1995
  - Vestfold fylkeskommune 1995
  - Kvinnherad kommune (Hordaland) 1995
  - Lom kommune (Oppland) 1995
  - Skjåk kommune (Oppland) 1996
  - Dovre kommune (Oppland) 1996
  - Sør-Fron kommune (Oppland) 1996
  - Odda kommune (Hordaland) 1996
  - Ullensvang herad (Hordaland) 1996
  - Fusa kommune (Hordaland) 1997
  - Sør-Trøndelag fylkeskommune 1998
  - Rogaland fylkeskommune 1998
  - Aust-Agder fylkeskommune 1998
  - Fylkesmannen i Telemark 2004
  - Eidfjord kommune (Hordaland) 2008
  - Hordaland fylkeskommune 2008
- Privat sektor
  - ELOPAK 1994
  - Fokus Bank 1994
  - Tine BA 1995
  - Norges Bondelag 1996
  - Storebrand ASA 1997
  - Sons of Norway International 1998
  - ICA Norge (tidlegare HAKON-gruppen) 2000

THE BEST IN HERITAGE
IN PARTNERSHIP WITH EUROPA NOSTRA

VERN GJENNOM BRUK

Resultatregnskap 2019

	Note	2019	2018
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Inntekter fra samarbeidsavtaler	7	108 000	158 000
Prosjekttilskudd	8	6 269 894	6 565 697
Andre tilskudd/refusjoner	9	1 794 212	1 787 158
Diverse salgsinntekter og honorarer		65 210	98 097
Medlemskontingenter		2 237 866	2 221 235
Sum driftsinntekter		10 475 181	10 830 187
Driftskostnader			
Varekostnad		18 501	22 078
Lønnskostnad	1	3 071 803	2 854 304
Avskrivning på varige driftsmidler	4	134 259	155 903
Administrasjonskostnader	1	424 367	398 943
Kontorrekvisita, telefon og porto		109 143	102 816
Konsulentbistand, revisjon mv.		364 822	245 020
Bilgodtgjørelse, reise og diett		399 482	492 200
Markedsførings- og utviklingskostnader		56 853	203 199
Kostnader vedrørende aksjoner		2 891 000	3 205 000
Kostnader vedrørende prosjekter		1 836 162	2 240 470
Leie, lisenser datasystemer		164 797	151 696
Tap på fordringer		54 400	36 746
Produksjon og distribusjon Kulturarven		759 436	722 562
Sum driftskostnader		10 285 024	10 830 939
DRIFTSRESULTAT		190 157	(752)
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		57 776	31 704
Annen finansinntekt		70	0
Sum finansinntekter		57 846	31 704
Finanskostnader			
Annen finanskostnad		8 870	1 038
Sum finanskostnader		8 870	1 038
NETTO FINANSPOSTER		48 977	30 665
ORDINÆRT RESULTAT		239 134	29 914
ÅRSRESULTAT		239 134	29 914
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	2	239 134	29 914
SUM OVERF. OG DISP.		239 134	29 914

Balanse pr. 31.12.2019

	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Hjemmeside	4	107 071	241 330
Sum immaterielle eiendeler		107 071	241 330
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i Senter for Bygdekultur AS	5	100 000	100 000
Aksjer i Handverksskolen AS	5	110 000	110 000
Aksjer i Kulturlandskapssenteret i Telemark AS		5 000	5 000
Andre aksjer og andeler		300	0
Sum finansielle anleggsmidler		215 300	215 000
SUM ANLEGGSMIDLER		322 371	456 330
OMLØPSMIDLER			
Varer		63 055	74 938
Fordringer			
Kundefordringer	12	80 050	47 922
Andre kortsiktige fordringer	10	2 059 786	1 167 738
Forskuddsbetalte kostnader		0	8 691
Sum fordringer		2 139 836	1 224 351
Bankinnskudd, kontanter o.l.	3	5 853 522	5 966 928
SUM OMLØPSMIDLER		8 056 413	7 266 217
SUM EIENDELER		8 378 784	7 722 547

EGENKAPITAL OG GJELD

EGENKAPITAL

Innskutt egenkapital

Stiftelseskapital	2	200 000	200 000
Innskutt, registrert stiftelseskapital	2,6	1 350 000	1 350 000
Sum innskutt egenkapital		1 550 000	1 550 000

Opptjent egenkapital

Annen egenkapital	2	2 477 640	2 238 506
Sum opptjent egenkapital		2 477 640	2 238 506
SUM EGENKAPITAL		4 027 640	3 788 506

GJELD

KORTSIKTIG GJELD

Leverandørgjeld		417 719	533 239
Skyldig offentlige avgifter	3	173 580	169 323
Annen kortsiktig gjeld		0	43 406
Periodiserte midler prosjekter	11	3 163 391	2 515 285
Periodiserte midler aksjoner	11	343 882	419 882
Påløpne feriepenger		252 571	252 906
SUM KORTSIKTIG GJELD		4 351 144	3 934 041
SUM GJELD		4 351 144	3 934 041
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		8 378 784	7 722 547

Noter 2019

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter siste dag i regnskapsåret, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi (Laveste verdis prinsipp).

Anleggsmidler og langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk for virksomheten. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler føres opp i balansen og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være av forbigående art. Nedskrivninger blir reversert når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger finnes å være til stede.

Inntektsføring

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi. (laveste verdis prinsipp).

Prosjektregnskap

Tilskudd til prosjekter inntektsføres i takt med kostnadene i prosjektene.

I prosjekter der det er gitt tilskudd til administrasjon inntektsføres dette etter fremdrift i prosjektet.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til påregnelig tap. Avsetning til påregnelig tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Andre fordringer er også gjenstand for en tilsvarende vurdering.

Skatt

Selskapet har et ikke kommersielt formål og er derfor ikke et skattesubjekt.

Note 1 - Lønnskostnad

Selskapet har hatt 4 årsverk i regnskapsåret.

Spesifikasjon av lønnskostnader	2019	2018
Lønn	2 485 406	2 340 208
Arbeidsgiveravgift	189 468	176 779
Pensjonskostnader	384 486	325 966
Andre lønnsrelaterte ytelser	12 444	11 352
Totalt	3 071 803	2 854 304

Ytelser til ledende personer og revisor

	Lønn	Annen godtgjørelse	Sum
Daglig leder	749 425	6 452	755 877
Styreleder	50 000	679	50 679
Øvrige styremedlemmer	54 000	1 819	55 819

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapet har opprettet pensjonsordning som tilfredsstiller kravene etter denne loven.

Netto pensjonsforpliktelse knyttet til pensjonsordning hos KLP er pr 31.12.19 kr 1 189 904. Pensjonsforpliktelsen er i henhold til valgdgangen for små foretak ikke balanseført i regnskapet.

Revisor:

Kostnadsført honorar for lovpålagt revisjon og annen bistand i 2019 utgjør kr 127 370. Beløpet er oppgitt med forholdsmessig fradrag for mva.

Note 2 - Egenkapital

	Stiftelseskapital	Innskutt, reg. kapital	Annen egenkapital	Sum
Balanseført 01.01	200 000	1 350 000	2 238 506	3 788 506
Årets resultat	0	0	239 134	239 134
Balanseført 31.12	200 000	1 350 000	2 477 640	4 027 640

Note 3 - Bundne midler

Skattetrekkinnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 136 755 og trekkansvaret utgjør kr 113 766.

Note 4 - Avskrivning på varige driftsmidler**Avskrivningsoversikt**

	Hjemmeside	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	Sum
Anskaffelseskost pr. 1/1	671 295	140 368	811 663
Anskaffelseskost pr. 31/12	671 295	140 368	811 663
Akk. av/nedskr. pr 1/1	429 965	140 368	570 333
+ Ordinære avskrivninger	134 259	0	134 259
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	564 224	140 368	704 592
Balanseført verdi pr 31/12	107 071	0	107 071
Prosentsats for ord. avskr.	20-20	20-20	

Note 5 - Investeringer i aksjer

Selskapets navn	Antall aksjer	Eierandel
Senter for bygdekultur AS	549	100%
Håndverksskolen AS	10	67%

Note 6 - Innskutt, registrert stiftelseskapital

Innskutt, registrert kapital er fordelt på i alt 27 medstiftere med et kapitalinnskudd på kr 50 000,- hver.

Note 7 - Inntekter fra samarbeidsavtaler

Pr 31.12.2019 har Stiftelsen Norsk Kulturarv følgende samarbeidsavtaler som har tilført Stiftelsen midler i 2019:

Avtalepart	Varighet	Ramme i 2019	Samlet beløp
Opplysningsvesenets Fond	2019	25 000	25 000
Sparebank 1 Lom og Skjåk	2019	8 000	8 000
Landsorganisasjonen i Norge - LO	2019	75 000	75 000

Note 8 - Prosjekttilskudd

Prosjekt	2019	2018
Årsmøte	0	0
Kulturlandskapsprisen	90 000	90 000
Ta et tak	2 865 000	2 835 000
Rydd et kulturminne	76 000	514 118
Norsk Smaksskole	2 589 488	2 073 119
Fiskeprosjektet NFD	139 562	543 883
Dyrkekasprosjektet	0	3 171
Undervisningsopplegg	149 844	506 406
Riksantikvaren-flaskehalser	360 000	0
Sum prosjekttilskudd	6 269 894	6 565 697

Tilskuddene til prosjektene tas regnskapsmessig til inntekt i takt med at kostnadene vedrørende prosjektene påløper.

Note 9 - Andre tilskudd/refusjoner

Av beløpet utgjør offentlige tilskudd fra Landbruks- og matdepartementet kr 355 000,- og Miljøverndepartementet kr 1 150 000,-

Note 10 - Andre kortsiktige fordringer

Beløpene gjelder:

Tilgode tilskudd Norsk Smaksskole	1 667 000
Tilgode tilskudd dyrkekasprosjektet	260 000
Tilgode tilskudd Ta et tak	50 000
Tilgode merverdiavgift	82 786
Sum andre kortsiktige fordringer	2 059 786

Note 11 - Periodiserte midler prosjekter/aksjoner

Beløpene gjelder midler til prosjekter og aksjoner som er utbetalt fra tilskuddsgiver eller balanseført som fordring men som ikke er brukt opp pr 31.12.2019.

Prosjekt	2019	2018
Undervisningsopplegg	0	149 844
Kostholdsprosjekt	1 686 848	561 809
Norsk Smaksskole	1 266 879	1 454 406
Dyrkekasprosjektet	209 664	209 664
Fiskeprosjektet NFD	0	139 562
Sum periodiserte midler prosjekter	3 163 391	2 515 285

Aksjon	2019	2018
Rydd et kulturminne	343 882	419 882
Ta et tak	0	0
Sum periodiserte midler aksjoner	343 882	419 882

Note 12 - Avsetning tap på kundefordringer

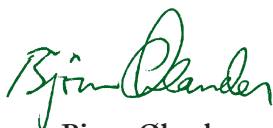
Avsetning til tap på fordringer økes med kr 1 350 til totalt kr 69 525 i 2019.

Oslo, 20.02.2020

I styret for Stiftelsen Norsk Kulturarv

Kirsti Kolle Grøndahl
Styreleiar

Bjørn Ølander
Nestleiar

Randi Bårtvedt
Styremedlem

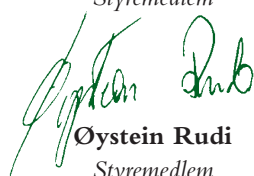
Steinar Sørli
Styremedlem

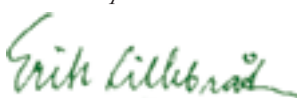
Hanne Jakhell
Styremedlem

Tor Valdvik
Representant frå dei tilsette

Øystein Rudi
Styremedlem

Erik Lillebråten
Direktør

Storgata 178
2615 Lillehammer
www.bdo.no

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Stiftelsen Norsk Kulturav

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Stiftelsen Norsk Kulturav.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Balanse per 31. desember 2019 • Resultatregnskap for 2019 • Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. 	<p>Etter vår mening:</p> <p>Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.</p>
---	---

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av all informasjon i årsmeldingen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav**Konklusjon om registrering og dokumentasjon**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 -Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon-, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 -Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon-, mener vi at stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Lillehammer, 25.03.2020

BDO AS

 Rune Pettersen
 statsautorisert revisor

STØTT OSS – BLI MEDLEM!

www.kulturarv.no

Vern gjennom bruk er Norsk Kulturarvs visjon.

Gjennom samvirke mellom offentlege styresmakter, privat næringsliv og enkeltpersonar ønskjer Norsk Kulturarv å bidra til auka kunnskap og aktiv bruk av kulturarven vår. Kunnskap og bruk er det beste vernet av den norske kulturarven.

Kulturarv er ikkje berre gamle hus – det er matkultur og alt nordmenn har bygd, dyrka og dikta – frå vår gamle fellesarv til morgondagens kulturarv.

Norsk Kulturarv har eit breitt arbeidsområde, som omfattar alle delar av den materielle og immaterielle kulturarven – frå vikingskip til Prøysen.

Norsk Kulturarv

VERN GJENNOM BRUK

**Bli ein del av
Norsk Kulturarvs
nasjonale nettverk!**

Kontakt oss på

post@kulturarv.no

www.kulturarv.no

@norsksmaksskule

Stiftelsen Norsk Kulturarv

Besøk oss gjerne:

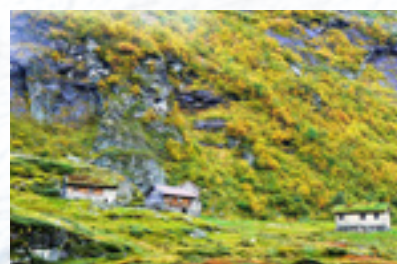
Ullinsvin, Edvard Storms veg 26 – 2680 Vågå

Støtt det praktiske
kulturvernarbeidet
gjennom medlemskap
i Norsk Kulturarv

Ønskjer du å bli medlem
i Norsk Kulturarv?

Send kodeord **KULTURARV**
til 2090. Medlemskap
kr 450,- pr. år.

Som medlem
får du magasinet
Kulturarven

MELD DEG INN NÅ, og få Arne Brimis store kokebok fra Vianvang som velkomstgave.
Boka syner det beste fra Brimis Vianvang – Gastronomi ved foten av Jotunheimen.
Ordinær pris på boka: 500,-